

IZVJEŠĆE

O FINACIJSKOJ REVIZIJI MINISTARSTVA VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2012. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-484/13

Sarajevo, lipanj 2013. godine

KAZALO

I. MIŠLJENJE REVIZORA	3
II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	5
1. Uvod.....	5
2. Postupanje po ranijim preporukama.....	5
3. Sustav internih kontrola.....	6
4. Proračun.....	7
5. Pregled rashoda proračuna.....	9
5.1. Tekući izdaci	9
5.2. Kapitalni izdaci	12
6. Bilanca stanja.....	12
7. Javne nabave	12
8. Prihodi.....	12
9. Korespondencija.....	13
III. PRIVITAK	14
FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	14
Izjava o odgovornostima rukovodstva	
Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu	
Bilanca stanja na 31.12.2012. godine	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (bilanca stanja, pregled prihoda, primitaka i financiranja, pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama, posebni podaci o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja) u **Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za godinu koja se završava 31. prosinca 2012. godine i reviziju usuglašenosti poslovanja s odgovarajućim zakonima i propisima za 2012. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja, tj. Zakonu o financiranju institucija BiH, Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Ministarstva potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole u instituciji.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka temelji se na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Pri procjeni rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustav internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima.

Vjerujemo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući i kako osiguravaju temelj za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijska izvješća Ministarstva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na 31.12.2012. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završila na navedeni datum sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Financijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima Ministarstva u tijeku 2012. godine bile su u svim značajnim aspektima usuglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dano mišljenje, skrećemo pozornost na:

- točku 4. Izvješća, dio koja opisuje nepostojanje plana djelovanja u svezi borbe protiv korupcije i strateškog planiranja.
- točku 5.1. Izvješća, dio koji opisuje nedostatke vezano za realizaciju izdataka na temelju ugovora o djelu.

Sarajevo, 25.06.2013. godine

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA

Dževad Nekić

ZAMJENICA GLAVNOG REVIZORA

Božana Trninić

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. Uvod

Ministarstvo je utemeljeno 2003. godine Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine¹. Sukladno odredbama članka 9. navedenog zakona, Ministarstvo je mjerodavno za:

- vanjskotrgovinsku politiku i carinsko-tarifnu politiku BiH;
- pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz područja ekonomskih odnosa i trgovine s drugim državama, te pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma vezano za obnovu i rekonstrukciju u BiH;
- odnose s međunarodnim organizacijama i institucijama iz područja vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i pripremu strateških dokumenata iz područja ekonomskih odnosa;
- poslovno okruženje, jedinstven ekonomski prostor, razvoj i promociju poduzetništva, te zaštitu potrošača, konkurenciju i veterinarstvo;
- kontrolu prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu, odnosno u izvozu i uvozu;
- koordinaciju međunarodne ekonomske pomoći BiH, izuzev dijela koji se odnosi na pomoć Europske unije;
- definiranje politike, osnovnih načela, koordiniranje djelatnosti i usuglašavanje planova entitetskih institucija na međunarodnom planu u područjima: poljoprivrede, energetike, zaštite okoliša, razvoja i korištenja prirodnih resursa i turizma.

U sastavu Ministarstva, u svojstvu upravnih organizacija su: Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja te Ured za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH.

Prema važećem Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, sistematizacijom radnih mjesta utvrđena su ukupno 232 radna mjesta.

Odgovorne osobe Ministarstva su ministar i zamjenik ministra koji su imenovani 10. veljače 2012. godine na mandat od četiri godine.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Ministarstva za 2011. godinu o čemu je sačinjeno Izvješće o reviziji, te izrazio mišljenje s rezervom na financijska izvješća Ministarstva i zakonitost poslovanja u svezi nepravilnosti koji se odnose na izdatke za ugovore o djelu i primjenu Zakona o javnim nabavama BiH.

Ministarstvu su predložene preporuke kojima se sugerira poduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljnjem poslovanju. Ministarstvo je dostavilo odgovor Uredu za reviziju sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2011. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, ustvrdili smo sljedeće:

¹ Službeni glasnik BiH, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09

Realizirane preporuke:

- Ministarstvo je provodilo procedure javnih nabava za sve vrste roba i usluga obuhvaćene Zakonom o javnim nabavama BiH, sukladno zakonskoj proceduri i usvojenom Planu nabava za tekuću godinu.
- Donesen je Plan nabava za tekuću godinu s definiranim bitnim elementima potrebnim za provedbu procedura javnih nabava.
- Ministarstvo je pitanje praćenja naplate prihoda reguliralo internim aktom kojim su definirani način i postupci usuglašavanja knjigovodstvenih evidencija s uplatama izvršenim temeljem pružanja javnih usluga.

Nerealizirane preporuke:

- Ponovno su zabilježeni slučajevi angažmana osoba temeljem ugovora o djelu na poslovima predviđenim sistematizacijom radnih mjesta.

3. Sustav internih kontrola

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usuglašenost poslovanja sa zakonima i propisima.

U nedostatku jedinstvenih pravila koja reguliraju određena područja potrošnje, a koja su u nadležnosti Vijeća ministara BiH, Ministarstvo je donijelo interne akte kojima su definirane razine ovlasti i odgovornosti rukovodstva i osoblja Ministarstva. Ministarstvo je i u 2012. godini provodilo aktivnosti u cilju unaprjeđenja sustava internih kontrola. S tim u svezi, donijeta su nova interna akta koja se odnose na procedure zaključivanja ugovora o djelu, naknade putnih troškova, korištenje službenih vozila, procedure stvaranja i evidentiranja obveza te uvođenju kontrole usuglašenosti prihoda Ministarstva. Međutim, i pored ovako uspostavljenog sustava internih kontrola, revizijskim postupcima smo uočili određene slabosti sustava koje treba otkloniti, a koje se odnose na procedure angažiranja osoba temeljem ugovora o djelu te usuglašavanja evidencija o prisustvu na poslu s rješenjima o korištenju godišnjeg odmora.

Jedan od segmenata učinkovitog sustava internih kontrola je uspostava funkcionalno neovisne unutarnje revizije. Sukladno Odluci o kriterijima za uspostavu Jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH² Ministarstvo ispunjava kriterije za uspostavu jedinice za unutarnju reviziju. Temeljem spomenute Odluke, Ministarstvo je uputilo Zahtjev za dobivanje suglasnosti Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH na Prijedlog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji koji se odnosi na Jedinicu za unutarnju reviziju. Središnja harmonizacijska jedinica je u konačnici dala pozitivno mišljenje na spomenuti Prijedlog. Ovim Prijedlogom predviđeno je da unutarnju reviziju obavljaju rukovoditelj Jedinice unutarnje revizije i dva unutarnja revizora.

Ministarstvo je uspostavilo Stručni kolegij. Poslovníkom o radu Stručnog kolegija Ministarstva precizirano je da se sastanci kolegija održavaju jednom tjedno, na kojima se obvezno raspravlja o svim pitanjima značajnim za rad Ministarstva. U 2012. godini održane su dvije sjednice Stručnog kolegija.

² Službeni glasnik BiH, broj 49/12

4. Proračun

Financiranje Ministarstva u razdoblju od siječnja do lipnja 2012. godine realizirano je sukladno dvjema odlukama o privremenom financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza BiH³. Zahtjevom za dodjelu sredstava iz proračuna za 2012. godinu iz veljače 2012. godine, Ministarstvo je podnijelo prijedlog proračuna u ukupnom iznosu od 7.025.705 KM, no u konačnici Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu⁴ koji je stupio je na snagu 1. lipnja 2012. godine, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od **6.625.000 KM**.

Odlukom Vijeća ministara BiH, Ministarstvu je odobren iznos od 22.946 KM iz tekuće pričuve proračuna tako da su Ministarstvu u konačnici na raspolaganju u 2012. godini bila sredstva u ukupnom iznosu od 6.647.946 KM.

Ministarstvo je utrošilo 97% proračunom odobrenih sredstava za 2012. godinu. Ukupno izvršenje proračuna Ministarstva za 2012. godinu iznosilo je 6.444.671 KM što je neznatno više u odnosu na izvršenje proračuna za 2011. godinu (povećanje od 35.578 KM). Preko 85% utrošenih proračunskih sredstava vezano je za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih te usluge zakupa prostora.

Ministarstvo je temeljem suglasnosti Ministarstva financija i trezora BiH, tijekom godine izvršilo tri prestrukturiranje rashoda u ukupnom iznosu od 272.000 KM. Prestrukturiranje je izvršeno s pozicija bruto plaće (200.000 KM) i naknade troškova zaposlenih (72.000 KM) na ostale pozicije tekućih izdataka, a iznos od 6.000 KM na poziciju kapitalnih izdataka.

Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.

- **Program rada i Izvješće o radu**

Program rada: Ministarstvo je 02. prosinca 2011. godine dostavilo Vijeću ministara BiH Program rada za 2012. godinu. Programom rada Ministarstva planirane su aktivnosti, nositelji aktivnosti, rokovi i obrazloženja predloženih akata iz područja zakonodavnih aktivnosti, međunarodnih ugovora i europskih integracija. U tematskom dijelu Programa rada za 2012. godinu, pored ostalog, pobrojana su izvješća i informacije iz različitih oblasti koje je Ministarstvo planiralo uputiti Vijeću ministara BiH. Vezano za zakonodavne aktivnosti, Ministarstvo je planiralo dostaviti Vijeću ministara BiH prijedlog Zakona o carinskoj politici i Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti.

Strategija za borbu protiv korupcije: Vijeće ministara BiH usvojilo je 2009. godine Strategiju za borbu protiv korupcije 2009.-2014. godine i Akcijski plan za provedbu Strategije koji podrazumijevaju preuzimanje proaktivne uloge prema prijeveri i korupciji, odnosno izradu politike i strategije institucije u sprečavanju korupcije, jačanje svijesti i povećanje odgovornosti u korištenju javnog novca, utjecaj na transparentnost svih postupaka, te predočavanje rezultata rada.

Uloga Ureda za reviziju institucija BiH u suzbijanju rizika za pojavu prijevere i korupcije dominantno je usmjerena na osiguravanje vladavine prava i transparentnosti u radu i trošenju javnih sredstava. Ured za reviziju stoga provjerava jesu li uspostavljeni i funkcioniraju li dobro sustavi i procedure interne kontrole koji će spriječiti prijeveru i korupciju ili umanjiti prostor za takvo djelovanje.

³ Službeni glasnik BiH, broj 2/12 i 31/12

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 42/12

Tijekom procesa revizije institucije, Ured za reviziju je utvrdio kako Ministarstvo nema sačinjen plan djelovanja sukladno navedenim dokumentima Vijeća ministara BiH, koji bi značio nadogradnju već izgrađenih kapaciteta za efikasnu provedbu programa za prevenciju korupcije, edukaciju osoblja Ministarstva i podizanje svijesti o rizicima od korupcije. Bez adekvatno razvijenih kapaciteta nije moguće provesti neophodne aktivnosti u području prevencije korupcije i koordinaciji borbe protiv korupcije.

Preporučamo Ministarstvu usvajanje jasno definiranog Akcijskog plana provedbe Strategije, s utvrđenim linijama odgovornosti i vremenskim okvirom za implementaciju, osiguravanje dobrog upravljanja i efikasnu provedbu iste, te izradu periodičnih izvješća u kojima bi se naveo napredak u odnosu na svaki ključni prioritet koji je u fazi provedbe.

U provedbi preporuke Ministarstvo bi trebalo osigurati potrebnu koordinaciju s Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, u cilju što efikasnije borbe protiv korupcije i njene prevencije, osiguranja konzistentnosti i održivih rezultata aktivnosti provedenih u sklopu Strategije Vijeća ministara BiH.

Strateško planiranje: Strateški plan razvoja institucije sa visokoinovativnim rješenjima i novom, adekvatnom politikom razvoja, koja bi podrazumijevala određena restrukturiranja postojećih kapaciteta i preusmjerenja na razvojne projekte i investicije glavna je pretpostavka za ispunjenje razvojnih ciljeva, nužnu provedbu strukturalnih razvojnih reformi koje, u konačnom, vode poboljšanju učinkovitosti i kvaliteta rada institucije.

Tijekom revizije institucije, Ured za reviziju je utvrdio kako Ministarstvo nema sačinjen Strateški plan razvoja kao programski dokument koji bi podrazumijevao aktiviranje kapaciteta na modernizaciji radnih kapaciteta i povećanju djelotvornosti i efikasnosti.

Ured za reviziju preporuča Ministarstvu da u narednom razdoblju posveti pozornost strateškom planiranju, u cilju instaliranja strukturalnih poboljšanja i mjerljivih rezultata razvoja, kroz planiranje i izgradnju instrumenata za adekvatan razvoj kompetencija, razvoj ljudskih resursa, radnih kapaciteta, podizanje inovativnosti, vještina, stvaranje i plasman novih rezultata i konkurentskih vrijednosti u radu kao jedan od strateških preduvjeta povećanja efikasnosti.

Izvješće o radu Ministarstva za 2012. godinu obuhvata poduzete najznačajnije aktivnosti i ostvarene rezultate Ministarstva iz područja zakonodavnih aktivnosti, međunarodne suradnje i europskih integracija, zatim planirane i realizirane programske zadatke te potrebna financijska sredstva. Ministarstvo nije realiziralo zakonodavne aktivnosti predviđene Programom rada. U izvještajnom razdoblju Ministarstvo je izradilo niz prijedloga podzakonskih i drugih normativnih akata te razna izvješća i informacije. Vezano za međunarodne aktivnosti, u tijeku 2012. godine održano je više krugova bilateralnih i multilateralnih pregovora u svezi pristupanja Bosne i Hercegovine Svjetskoj trgovinskoj organizaciji.

Ministarstvo je 04. veljače 2013. godine uputilo Izvješće o radu za 2012. godinu Vijeću ministara BiH skupa s izvješćima o radu Ureda za veterinarstvo BiH, Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja BiH i Ureda za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH. Izvješće o radu Ministarstva za 2012. godinu, kao sastavni dio Izvješća o radu Vijeća ministara BiH za 2012. godinu, razmatran je i usvojen na sjednici Vijeće ministara BiH održanoj 13.03.2013. godine.

5. Pregled rashoda proračuna

Ukupni rashodi Ministarstva u 2012. godini iznose 6.444.671 KM. Od toga, rashodi za tekuće izdatke iznose 6.438.766 KM, a rashodi za kapitalne izdatke 5.905 KM

5.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupni izdaci za bruto plaće i naknade plaća Ministarstva ostvareni u 2012. godini iznose 4.756.557 KM. Značajniji iznosi odnose se na neto plaće zaposlenih (2.340.043 KM), doprinose za PIO (941.550 KM) i zdravstveno osiguranje (665.925 KM).

Tijekom godine u Ministarstvu je u radni odnos stupilo 16 osoba. Od toga, ministar i zamjenik ministra, tri savjetnika ministra u kabinetu ministra, a dva u kabinetu zamjenika ministra. Devet osoba je u različitom razdoblju u tijeku godine stupilo u radni odnos na određeno vrijeme od po tri mjeseca na temelju članka 28a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Nakon toga, temeljem provedenih javnih natječaja za popunu radnih mjesta u Ministarstvu, ugovore na neodređeno vrijeme sklopilo je pet osoba. Konstatirano je i kako su tri osobe otišle na neplaćeno odsustvo, a dvije su sporazumnim raskidom prekinule radni odnos u Ministarstvu. Zapošljavanja državnih službenika i osoba angažiranih na određeno vrijeme provedena su sukladno Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH.

Stimulacije: Tijekom godine, zabilježena je isplata stimulacija u ukupnom neto iznosu od 12.350 KM. Najznačajniji iznos stimulacija (6.000 KM) isplaćen je u prosincu 2012. godine za 30 zaposlenih u iznosu od po 200 KM. Kao obrazloženje za dodjelu istih, navedeno je uredno i blagovremeno izvršavanje povjerenih poslova na kompletiranju dokumentacije za Povjerenstvo za obranu i sigurnost, izradu prijedloga nove Carinske tarife BiH i usuglašavanja iste s nomenklaturama Europske unije te uslijed dodatnog obima posla.

Naknada plaće za vrijeme godišnjeg odmora: Usporedbom pojedinih rješenja o godišnjem odmoru s evidencijom o prisustvu zaposlenih na radnom mjestu, primijećeno je odstupanje razdoblja na koji je izdato rješenje o godišnjem odmoru s prisustvom na poslu zaposlenih. Također, uočeno je kako se pojedini zaposlenici prilikom odlaska na godišnji odmor ne pridržavaju odredbe Zakona o radu u institucijama BiH u pogledu minimalnog trajanja prvog dijela godišnjeg odmora.

Preporučamo da se rješenja o korištenju godišnjeg odmora uskladi s evidencijom o prisustvu zaposlenika na poslu, kao i da se vodi računa o minimalnom trajanju prvog dijela godišnjeg odmora sukladno Zakonu o radu u institucijama BiH.

- **Naknade troškova uposlenih**

Ukupno ostvareni izdaci za naknade troškova zaposlenih u 2012. godini iznose 654.425 KM. Značajniji izdaci odnose se na topli obrok tijekom rada (244.001 KM), prijevoz s posla i na posao (172.802 KM), regres za godišnji odmor (49.512 KM) i pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti (38.304 KM).

Naknadu za smještaj zaposlenih ostvaruje osam osoba, a naknadu za odvojeni život devet osoba (savjetnici ministra, savjetnici zamjenika ministra i pomoćnici ministra) sukladno Odluci Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava pojedinih izabranih i imenovanih osoba u institucijama BiH na troškove smještaja i odvojenog života iz 2012. godine.

Ostale naknade su obračunate i isplaćene sukladno podzakonskim propisima koji reguliraju način ovih isplata.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putne troškove realizirani su u iznosu 222.654 KM. Od toga, izdaci za putni troškovi u zemlji iznose 21.186 KM, a putni troškovi u inozemstvu 201.468 KM.

Značajniji izdaci odnose se na troškove dnevnica u inozemstvu (83.399 KM), troškove prijevoza u inozemstvu javnim sredstvima (72.152 KM), troškove smještaja za službena putovanja u inozemstvu (44.010 KM) te troškove dnevnica u zemlji (12.380 KM). Realizacija ovih izdataka izvršena je sukladno definiranim pravom na naknadu za službeno putovanje zaposlenih u institucijama BiH.

Nalozi za službena putovanja izdaju se i odobravaju sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju ove troškove te internim aktima institucije. Internim pravilnikom definirano je kako Ministarstvo, uz prethodno potpisanu izjavu zaposlenog da neće tražiti isplatu naknade, nema obvezu isplate dnevnica za studijska putovanja i radionice, ukoliko za predmetna putovanja organizator snosi sve troškove koji tim putovanjem nastanu.

Analizirajući izdate naloge može se konstatirati kako za 72 izdata naloga nije bilo obračuna naknada za službena putovanja. Također, za značajniji broj putovanja isplaćuje se samo naknada za ishranu na službenom putu - dnevnica, jer troškove smještaja i putovanja snosi organizator koji i inicira putovanje, upućivanjem pozivnog pisma. Putovanja u inozemstvo u većem broju slučajeva realizirana su s ciljem sudjelovanja na konferencijama, seminarima i drugim međunarodnim skupovima, a čije su teme bile iz djelokruga rada Ministarstva.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni sa 31.12.2012. godine iznose 115.382 KM. Značajniji iznosi odnose se na fiksne telefone (59.884 KM), mobilne telefone (32.207 KM) i internet (14.268 KM).

Sukladno internom aktu, pravo na mjesečnu naknadu za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe koristi ukupno 46 osoba, s tim što su bivši ministar i njegov zamjenik, ovo pravo ostvarivali tijekom prva dva mjeseca tekuće godine. Utvrđeni mjesečni iznosi naknada kreću se od 30 KM za šefa odsjeka, do 800 KM za ministra.

Pregledom pojedinih faktura fiksnih i mobilnih telefona, konstatirano je da postoje uredne evidencije nastalih troškova, da se isti ostvaruju u granicama predviđenim internim aktom, a da eventualna prekoračenja ovih usluga snose korisnici.

- **Izdaci za uporabu vozila**

Izdaci koji se vežu za uporabu službenih vozila iznosili su 120.703 KM. Financijski značajniji iznosi odnose se na izdatke za gorivo (55.957 KM), izdatke za popravak i održavanja vozila (45.694 KM) te osiguranje vozila (9.131 KM).

Prema poslovnim knjigama u Ministarstvu je u 2012. godini evidentirano jedanaest vozila, od kojih je jedno vozilo već duži niz godina neupotrebljivo, a jedno vozilo je dato na privremeno korištenje Uredu za usklađivanje i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH. Odlukom o ustupanju stalnog sredstva definirano je kako će sve troškove nastale uporabom vozila plaćati Ured. Nadalje, Ministarstvo je tijekom 2012. godine dobilo jedno vozilo na korištenju od Centra za uklanjanje mina BiH. U konačnici, Ministarstvo je na uporabi tijekom godine imalo deset vozila.

Internim propisima definirani su prava i način korištenja vozila u Ministarstvu. Pravo na uporabu vozila 24 sata dnevno imaju ministar i zamjenik ministra, dok ostali zaposlenici pravo raspolaganja vozilom ostvaruju uz putni nalog potpisan od ministra, odnosno tajnika Ministarstva. Analizirajući troškove vezane za popravak i održavanje vozila, može se konstatirati kako su značajniji izdaci evidentirani na održavanju dva vozila.

Provedenom revizijom konstatirano je kako Ministarstvo evidentira podatke o uporabi, servisiranju i održavanju vozila. Međutim, postojeće evidencije nisu sveobuhvatne i pregledne. Potrebno je uspostaviti bazu podataka o uporabi vozila koja će predstavljati temelj za odobravanje budućih troškova i analizu efikasnosti voznog parka.

Preporuča se Ministarstvu da konsolidira postojeće evidencije o uporabi vozila te osigura da evidencije koje se vode, pored svoje formalne, dobiju i suštinsku ulogu. Potrebno je osigurati periodično izvješćivanje i analiziranje troškova vezanih za uporabu vozila.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Ukupno ostvareni izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada iznose 130.428 KM. Najznačajniji iznos (130.308 KM) odnosi se na zakup poslovnih prostorija u zgradi Saveza samostalnih sindikata, ukupne površine 449 m². Utvrđena mjesečna zakupnina za spomenuti prostor iznosi 22 KM/m², bez uračunatih režijskih troškova, uz korištenje dva parking mjesta bez naknade.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 184.261 KM. Značajniji izdaci odnose se na neto isplate na temelju ugovora o djelu (98.690 KM), usluge reprezentacije (39.791 KM) te usluge javnog informiranja i odnosa s javnošću (10.724 KM).

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci evidentirani na kontu ugovori o djelu iznose 98.690 KM. Realizacija iskazanih izdataka odnosi se na neto isplatu angažiranja vanjskih suradnika tijekom 2012. godine (97.441 KM) i neto naknadu za angažirane volontere (1.249 KM).

Ministarstvo je zaključilo ugovor o djelu s 35 osoba, od čega je su četiri osobe na temelju ugovora o djelu bile angažirane tijekom čitave godine. Analizirajući ove isplate, može se konstatirati kako je 20 osoba angažirano za obavljanje istih ili sličnih poslova definiranih sistematizacijom radnih mjesta te da im je isplaćena naknada u ukupnom iznosu od 71.186 KM. Pored toga, značajnije isplate (9.181 KM) odnose se za angažman osoblja za pružanje usluga simultanog prevođenja, a koji se angažiraju prilikom održavanja stručnih sastanaka iz djelokruga rada Ministarstva te osoblja za održavanje higijene radnog prostora (10.050 KM). U prosincu 2012. godine, Ministarstvo je angažiralo pet volontera kojima je sukladno propisima koji definiraju ovo područje isplaćena naknada u ukupnom iznosu od 1.249 KM.

Sagledavajući angažman vanjskih suradnika može se konstatirati blagi pad izdataka za ove namjene (za oko 8 %) u odnosu na 2011. godinu. Također, potvrđen je trend smanjenja ovih izdataka i u 2013. godini.

Preporučujemo Ministarstvu da nastavi trend smanjenja angažiranja osoba na temelju ugovora o djelu te obustavi praksu ovakvog angažmana za poslove koji su definirani sistematizacijom radnih mjesta.

Usluge reprezentacije: Izdaci evidentirani na kontu usluga reprezentacije iznose 39.791 KM. Internim pravilnikom definirano je kako pravo na korištenje sredstava reprezentacije unutar zgrade (tzv „interna“ reprezentacija), imaju ministar (600 KM), zamjenik ministra (400 KM),

tajnik Ministarstva (200 KM), pomoćnici ministra (150 KM) i inspektorat (150 KM), dok se pravo na korištenje reprezentacije van objekta, odnosno ostale usluge reprezentacije, koriste po odobrenju ministra. Analizirajući ove izdatke može se konstatirati kako izdaci za tzv. „internu“ reprezentaciju iznose 17.062 KM, dok su ostala sredstva reprezentacije (22.729 KM) utrošena za poslovne aktivnosti izvan Ministarstva. Utrošak sredstava reprezentacije izvan Ministarstva najčešće se odnosi na organiziranje i održavanje radnih sastanaka - pregovora prilikom sklapanju bilateralnih/multilateralnih trgovinskih sporazuma.

5.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni izdaci ostvareni tijekom 2012. godine iznose 5.905 KM i odnose se na nabavu opreme. Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu, Ministarstvu nisu odobrena sredstva za kapitalna ulaganja. Međutim, tijekom godine izvršeno je prestrukturiranje sredstava u iznosu od 6.000 KM te odobrena nabava kompjutorske opreme. Ministarstvo je izvršilo nabavu šest kompjutora.

6. Bilanca stanja

Ukupna aktiva Ministarstva iznosi **412.868 KM**, a sastoji se od novčanih sredstava (11.494 KM), kratkoročnih potraživanja (202 KM) i neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (401.172 KM). Od stalnih sredstava, financijski značajnije stavke su kompjutorska oprema i motorna vozila.

Ukupna pasiva iznosi **564.174 KM**, a čine je kratkoročne tekuće obveze (158.239 KM), obveze prema zaposlenim za plaće i naknade (4.670 KM), kratkoročna razgraničenja (93 KM) i izvori sredstava (401.172 KM). Obveze prema dobavljačima na 31.12.2012. godine iznosile su 149.768 KM. Obveze su usuglašene i izmirene početkom 2013. godine.

Bilanca stanja na 31.12.2012. godine prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.

7. Javne nabave

Ministarstvo je, sukladno odobrenom proračunu, sačinilo Plan nabava za 2012. godinu. Ministar je imenovao jedno povjerenstvo za provođenje postupaka svih javnih nabava za fiskalnu godinu. Obzirom kako je koncem godine odobreno prestrukturiranje rashoda, Ministarstvo je izvršilo izmjene i dopune Plana nabava. Ukupna planirana vrijednost nabava je 278.500 KM. Imajući u vidu planiranu vrijednost pojedinačnih nabava, Ministarstvo je izbor najpovoljnijeg dobavljača vršilo provodeći postupke za dodjelu ugovora ispod domaćih vrijednosnih razreda. Prema prezentiranim podacima, Ministarstvo je tijekom 2012. godine izbor najpovoljnijeg dobavljača za osam postupaka provelo putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda. Prema vrijednosti zaključenih ugovora, financijski značajnije nabave odnosile su se na nabavu goriva (48.674 KM) i nabavu uredskog materijala (48.447 KM).

8. Prihodi

Ministarstvo je u poslovnim knjigama za 2012. godinu iskazala prihode u ukupnom iznosu od 93.490 KM što je za 3.730 KM manje u odnosu na prihode ostvarene 2011. godine. Glavnina prihoda se odnosi na prihode ostvarene temeljem naplate pristojbi za izdavanja raznih rješenja i uvjerenja.

Vezano za sustav kontrole naplate prihoda od izvršenih usluga, Ministarstvo je donijelo interni akt kojim se regulira način i postupak usuglašavanja knjigovodstvenih evidencija s uplatama izvršenim temeljem pružanja javnih usluga. Kontrola usuglašenosti vršena je periodično i nisu utvrđena odstupanja.

Također, iskazani su prihodi temeljem primljene novčane donacije u iznosu od 193.115 KM. Sredstva se odnose na strateški projekt „Alterenergy“ -održiva energija u malim zajednicama Jadrana, a implementira se u okviru IPA programa prekogranične suradnje. Ministarstvu su sredstva uplaćena 20. kolovoza 2012.godine, ali nije bilo realizacije izdataka po ovom projektu u 2012. godini.

9. Korespondencija

Ministarstvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2012. godinu, tako da ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji za 2012. godinu.

Voditelj tima za financijsku reviziju

Danijel Jozić

Rukovoditelj Odjela za financijsku reviziju

Munevera Baftić

Članovi tima:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

Rukovoditelj Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovičić

III. PRIVITAK

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje financijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru financijskog izvješćivanja, te da je odobrilo financijska izvješća.

Rukovodstvo **Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa** (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) dužno je osigurati da financijska izvješća za 2012. godinu budu izrađena sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09 i 42/12), Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10) i Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH (Protokol Ministarstva financija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati sukladno Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2012. godinu (Službeni glasnik BiH broj 42/12) i pratećim nuputcima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da financijska izvješća daju fer i istinit prikaz financijskog stanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih financijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća;
- da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da financijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, _____ godine

Ministar

Mirko Šarović

Pregled rashoda proračuna za 2012. godinu

Naziv institucije: Ministarstvo vanske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađiva-nja proračuna	Ukupni proračun (2+3)	Izvršenje proračun	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	6.625.000	16.946	6.641.946	6.438.766	97
Bruto plaće i naknade	4.996.000	-200.000	4.796.000	4.756.557	99
Naknade troškova zaposlenih	800.000	-72.000	728.000	654.425	90
Putni troškovi	188.000	50.000	238.000	222.654	94
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	96.000	27.000	123.000	115.382	94
Izdaci za energiju i kom.usluge	117.000	20.000	137.000	118.651	87
Nabava materijala	51.000	10.000	61.000	60.885	100
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	60.000	12.000	72.000	63.315	88
Unajmljivanje imovine i opreme	139.000		139.000	130.428	94
Izdaci za tekuće održavanje	44.000	82.946	126.946	122.306	96
Izdaci za osiguranje	10.000		10.000	9.902	99
Ugovorene i druge posebne usluge	124.000	87.000	211.000	184.261	87
2. Kapitalni izdaci	0	6.000	6.000	5.905	98
Nabava zemljišta			0		
Nabava građevina			0		
Nabava opreme		6.000	6.000	5.905	98
Nabava ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	193.115	193.115	0	0
Novčane donacije-Alterenergy		193.115	193.115		0
Ukupno (1+2+3+4+5)	6.625.000	216.061	6.841.061	6.444.671	94

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02. 2013. godine

Ministar

Mirko Šarović

Bilanca stanja na 31.12.2012. godine

Naziv institucije: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

Tablica II.

Opis	31.12.2011.	31.12.2012.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	14.599	11.696	80
Novčana sredstva	14.484	11.494	79
Kratkoročna potraživanja	115	202	176
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	618.673	401.172	65
Stalna sredstva	1.966.425	1.864.467	95
Ispravka vrijednosti	1.347.752	1.463.295	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	618.673	401.172	65
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	633.272	412.868	65

3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	525.898	163.002	31
Kratkoročne tekuće obveze	84.270	158.239	188
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obveze prema zaposlenima	441.628	4.670	1
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja		93	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	618.673	401.172	65
Izvori sredstava	618.673	401.172	65
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1.144.571	564.174	49
------------------------------	------------------	----------------	-----------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02. 2013. godine

Ministar:

Mirko Šarović